

REVISTA ENCICLO- PEDICĂ

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Răspundător: Ioan Corbu. Cluj, Str. Gen. Grigorescu 16.

Se împarte gratuit, în librării 3 Lei esemplarul

„Misterele sufletului omenesc“.

Citind însemnările d-lui P. I. Papadopol despre lucrarea „Misterele sufletului omenesc“ a d-lui I. F. Buricescu, în care autorul se ocupă de fenomenele spiritiste sau metapsihice — după cum uni le caută espicarea în spiritism, sau în ştiinţa nouă: metapsihica — mi-au venit în minte unele fenomene, sau întâmplări de acesta natură şi din propria mea pătenie. Fiind de interes şi însemnătate istorică naţională, redăm aici una din aceste întâmplări din timpul revoluţiei şi luptelor dela capetul anului 1918 pentru eliberarea Ardealului, aşe cum am publicat-o în o revistă ocaională din Bistriţă (7 Noemvrie 1918):

Semnele timpului. In aceste zile mari, neuitate, care Român n'a avut vr'un vis, vr'o întâmplare miraculoasă? Când după o miă de ani de şerbie naţiunea noastră îşi rumpe cătuşile, sufletul nostru arde în flacări, suflul sânt e pretutindenı şi ómini vöd semne şi minuni, cari nu se vöd în alte timpuri. Vom aręta aici o asemenea întâmplare miraculoasă.

Trecënd fntr'o séră aici în Bistriţă, înainte de asta cu vr'o câte-va septemâni pe lângă un arbore (de pe marginea drumului), la lumina lămpi electrice, care îşi arunca raşele printre frunşe şi umbrele pe trunchiul arborelui, la cari se mai adăugeau şi amēnuntele scórşei, şi póte mai întregia şi imaginaţiunea — cel puţin aşe credeam eu atunci — apărea pe scórşă o icónă, o arętare miraculoasă.

Era icóna unei femei în mărime aprópe naturală, în port românesc, de lucru, (nu de serbătóre), desculţă, cu capul desvilit, pērul despletit în câte-va şuvişe neregulate (cum îndătineză ţerancele când bocesc morţi, sau în nefericiri mari), braşele spîndurând în jos erau legate cruciş, dar pasul larg, rēđemat, spatele arcuit*), aplecat înainte, învederau încordarea şi dorinşa de-a rumpe legăturile, cătuşile.

*) Intrégă stătura se vedea in profil.

Sărmană nație românească, ce bine ți-se asemina aceea arătare, pe tine, sôrtea ta vitregă o înfățișa; o simboliza aceea icónă.

De câte ori am trecut pe acolo, în serile următoare, tot așa am vădut-o. Totdeauna îmi aruncam ochi prima dată asupra mânilor legate. Deși nu credeam în minuni, dar mi-se deșceptase dorința fierbinte să ved odată cătușile rupte și mânilor liberate, deslegate. Dar tot legate rămăneau.

A trecut apoi vr'o săptămână, fără să mai trec pe acolo, fiind dus la Zagra, satul meu de naștere. Revenind la Bistriță, mercuri în 30 Octomvrie, ieșind la preumblare după datina mea, séra după órele cinci și jumătate, am trecut din întâmplare în dreptul arborelui cu arătarea, fără să iau aminte, uitasem întâmplarea. Abiè după ce am trecut mi-a venit în minte și am și înturnat, ca să ved dacă mai stăruie arătarea. Mi-am aruncat și acum ochi asupra mânilor. Dar ce minune neașteptată! Brațele încătușate dispăruseră de acolo. Caut să le ved cum stau acum licere. Dar mare îmi fu mirarea constatând, că icóna femeii dispăruse, și în locul ei era un bărbat, în pantaloni și cizme, cu capul descoperit, fața palidă, barba neagră, tunsă scurt, sau nerasă, în cămeșă, pieptul tot stropit cu sânge, pete mai mari și mai mici, brațul stâng adus peste inimă și mijloc, ca și când ar vrè să se acopere și aline rănile.

M'am cugetat, că asta ar putè să însemne jărtfele eliberări. Dar fața nu-mi era simpatică, ochi căutau drept în ochi mei și aveau ce-va fioros. Am rămas încurcat, fără să pot înțelege rostul, care eram convins acum că-l are arătarea. Ajungând acasă, unde m'a cercetat un cunoscut, i-am povestit și lui întâmplarea.

A doua zi telegraful ne aduse scirea, că a fost ucis de soldați în locuința sa (în 30 Octomvrie) după órele cinci și jumătate séra, în minutul, în care vedeam eu arătarea miraculósă, Ștefan Tisza, fiul lui Calman, asupritori și tirani neîndurați ai naționalităților din fosta Ungarie. Intr'adevăr, trăsurile feței din arătarea din urmă, cum mi-am putut ușor aduce aminte, erau ale fostului ministru-președinte, Ștefan Tisza.

Ce ironie și răsbunare a sorți! Cel care numai cu câte-va zile înainte aruncase încređut și trufaș în fața unui deputat român (ați nu-mi mai aduc aminte cine a fost) batjocura, că dacă el ar merge între alegători români (în cercul său electoral), acești-a ar vota cu el (cu Tisza), nu cu deputatul român. Și acum iacă-l ucis de ómîni din gîntul lui! Ce minunate și nepetrunse sunt rostirile destinului!

Eliberarea noastră și uciderea asupritorului se întimplă în

acel-ași timp, și totuși mânila noastre sunt curate.

Câte-va seri după aceea am mai vădută arătarea, fața era tot mai spălăcită, iar a cincia séră (în 4 Noemvrie) a dispărut. Să dăcem și noi după frumoșă datină străbună un „Dumneșeu să-l ierte!” În locul lui, dar mai puțin chiară, se vedea icóna unei femei, în veștmînt alb, cu ochi rădicați spre cer, mânila aduse și împreunate (nu legate) la piept ca de rugăciune — de mulțămită, nu pentru mórtea tiranului, ci pentru eliberarea noastră.

*

Dacă vederea morți lui Tisza se pôte număra între casurile de „vedere chiară” (sau luciditate) și nicidecăt telepatie, care presupune simpatie și afinitate, arătarea primă nu înfățișă nici o persónă, nici un fapt sau întimplare, ci era un symbolism, care, dacă ar fi rămas singur, n'ar fi însemnat mare lucru, dar el era în legătură cu arătarea a dóua, care a fost un fapt; rumperea cătușilor s'a făcut numai după căderea tiranului și înscăunarea anarhiei în tabăra asupritorilor.

*

Un cas interesant de telepatie — aș putè dăce națională — am avut după desastrul dela Turtucaia și retragerea greu amenințată pe frontul Cernavoda—Constanța; dar despre asta vom vorbi de altă dată și pôte la alt loc.

Vom arăta însă aici o altă întimplare miraculoșă tot din a. 1918 din timpul ultimelor încercări ale Germanilor de a străpunge frontul francez și a ocupa Parisul. Telegramemele chiar anunțau, că străpungerea a reușit, dar apoi a urmat tăcere. Germani au fost învinși și au cătat să se retragă.

În acest timp, într'o dupăamieđă am avut următórea întimplare. După prânș îndătinam a meriđa și ațipi puțin. În aceea dupăamieđă eram de mult deșceptat și mă cugetam la întimplările dălei, când aud, mai întiiu încet, o vóce de bărbat cāntānd Marsilieza, acompāniat de vióră și tot în surdină se auđia tumult de mulțime mare, care urma pe cāntăreș. Apoi cāntecul și tumultul se auđiau tot mai tare, ca și când cāntăreșul și mulțimea s'ar fi apropiat pe stradă de locuința mea; apoi a început a se auđi tot mai încet, ca și când ar trece mai departe și s'ar depărta. Eram prea dedat cu manifestațiunile publice, așe că mai întiiu nu m'am îndurat să-mi stric comoditatea, ca să mă scol și să mă uit ce e în stradă. Dar când cāntarea și tumultul au început a se îndepărta, și mi-a mai venit în minte, că în o țéră inamică Franciei (în fóstă Ungarie) nu se cāntă Marsilieza pe stradă, la manifestațiuni patriotice, atunci am sărit din pat și m'am răpeđit la feréstră. Afară ploua

de vërsa, dar linişcit, iar în stradă nici ţipetenie de om, iar cântarea şi tumultul amuţiseră. Imi pare rău, că nu mi-am însemnat ziua, data acestei apariţii, care cred, că concădea cu un eveniment (ca şi alte apariţii de acésta natură) favorabil pentru frontul francez.

În acest cas nu mai pôte fi vorba nici de telepatie, nici de „vedere chiară“, nici de symbolism. Astăđi încă nu cutez să spun ce a putut fi. Dar mai am asemenea întâmplări şi arătări din acel timp şi chiar visiuni — sunt şi de aceste-a, nici eu n'am cređut în ele, până când nu le-am avut eu însu-mi — ele nu se pot produce în laboratorii. Am veđut cu mult înainte în vis, împărţirea nedrăptă a Bănatului. Eram în Bănat (în vis) şi vedeam mieđuinile trecënd printre grădini şi sate. Am veđut, tot în vis, blăstēmata „linie demarcaţională“, care ne-a mai cerut atâţi-a martiri. O vedeam pe o hartă, dar şcieam, că nu e definitivă. Le vom publica peste câţi-va ani, când le va fi venit timpul, şi atunci se va vedè şi unde avem să căutăm espicarea.

BCU Cluj / Central University Library Cluj